

אגודת מטמוני ארץ

להעמקת הזיקה להווי החיים הקדום ולחי חכמינו

אגודת "מטמוני ארץ"

אגודת "מטמוני ארץ" נוסדה לפני כמה שנים על ידי קבוצת תלמידי חכמים, היסטוריונים תורניים, עורכי ספרים תורניים, מומחים בארכיאולוגיה תורנית ואנשי חינוך מוערכים.

על חברי האגודה נמנים אישים ידועים בתחומיהם, המשלבים באישיותם תורה ומדע, השכלה גבוהה וקשיבות קהילתית. ביניהם יצוינו: הרב יהודה לנדי, היסטוריון וחוקר תורני; הרב ישעיה לוי, מראשי מערכת הש"ס המבואר 'שוטנשטיין'; הרב יצחק ברוך רוזנבלום, מחבר, עורך כתב העת האלקטרוני **דאציה**; הרב חיים שולביץ, מרביץ תורה ומחבר ספרים, הרב אליהו סולוביצ'יק, חוקר תלמודי ואיש חינוך, ועוד. כיושב-ראש האגודה מכהן ההיסטוריון הנודע הרב **פערל וינ** שליט"א.

תעודת 'מטמוני ארץ' וחזונה

תעודת 'מטמוני ארץ' היא להעשיר את ילדי ישראל בהכרה חווייתית את ההווי החיים היהודי הקדום. נכסי צאן הברזל של אומתינו, המקרא, המשנה, התלמוד והמדרש, מושתתים על הווי החיים של זמנם, שהשתנה עד זמננו לבלתי הכר. עובדה זו מהווה מכשול להבנת דברי קדמונינו, ומקשה על הלומד בהם להתמזג עם המסרים החבויים בהם. הכרה חווייתית של הנוער לצורת החיים הקדומה תפתח אצלו זיקה רגשית לעבר ולמה שהוא מייצג, תעבד אצלו את תחושת השייכות הקולקטיבית של עם ישראל ותעצים אצלו את תחושת האחריות האישית בשימור הערכים היהודים.

המוזיאון התלמודי הפעיל

'מטמוני ארץ' פועלת להקמת **מוזיאון תלמודי פעיל** בירושלים, אשר יציג בשלל דרכים וצורות את צורת החיים המעשיים כפי שהיו בזמן כתיבת התורה שבעל פה ואשר עליהם מתבססים דברי חז"ל. המוזיאון יכלול פריטי לבוש, כלי בית, כלי תעשיה, בתים, חצרות, מבואות, רחובות ושווקים, שדות וכרמים על כליהם, דרכי עבודתם וצורות המסחר שלהם. המוזיאון ישמש את כלל הנוער היהודי בעולם, והוא יהווה עבורם כלי עזר להבנת דברי חכמינו במשנה, בתלמוד, בהלכה ובאגדה.

המוזיאון יקים שלוחה בגליל העליון, ביישוב העתיק **בית שערים** – מקום מושבו של **רבי יהודה הנשיא** ומקום מושב **הסנהדרין** ואשר שם נכתבה המשנה, אשר ישוחזר כולו וייהפך למוקד עליה לרגל לימודית וחווייתית. לשם יישום התוכנית, נמצא 'מטמוני ארץ' במגע עם רשות הטבע והגנים, ומנהל תוכנית 'מורשת' במשרד ראש הממשלה.

שלוחה נוספת של המוזיאון, מתוכננת לקום בגבעה קדומה הידוע בשם **'ח'רבת בד עיסא'** הנמצאת בתוככי העיר החרדית **'מודיעין עלית'**. מדובר ביישוב יהודי קדום שהתקיים על גבעה זו מאמצע ימי הבית השני ועד למרד בר-כוכבא. 'מטמוני ארץ' מתכננת יחד עם רשות העתיקות ועיריית מודיעין עלית, לשחזר את בית הכנסת הנמצא במקום ולהקים מרכז לימודי ומרכז מבקרים במקום.

חוגי העשרה

'מטמוני ארץ' פועלת לחשוף את התלמידים בחינוך התורני, להיסטוריה היהודית, להכרת הגיאוגרפיה של ארץ ישראל ובבל ולגישה בלתי אמצעית לממצאי הארכיאולוגיה המקראית והתלמודית. לשם כך פועלים ב'מטמוני ארץ' להכנת חוגי העשרה במוסדות החינוך התורני בישראל. תכני החוגים רחבים ומגוונים, ואולם הפעילות כעת מתמקדת בסדרת חוגים תחת הכותרת: "שילוב מקורות רבניים למחקר ההיסטורי והארכיאולוגי". בידינו עשרות רבות של שיעורים בשלבים שונים של מוכנות, המבוססים על ידע תורני רחב ומעיק ועל ידע מקצועי, מחקרי ומדעי ברמה הגבוהה ביותר.

הכשרת אתרים ארכיאולוגיים והכנת מדריכים

אגודת מטמוני ארץ

להעמקת הזיקה להווי החיים הקדום ולחי" חכמינו

'מטמוני ארץ' הגיעה לסיכומים עם יושב ראש רשות העתיקות מר שוקה דורפמן, ועם רשות הטבע והגנים, לבחירת רשימת אתרים שיעברו התאמה והכשרה לסיורים תורניים. אנו בעיצומה של בדיקת אתרים בעלי פוטנציאל גבוה לסיורי תוכן תורניים לקבוע סדר עדיפות לאתרים אלו להתאמתם לחינוך התורני.

הדרך הנכונה בהכשרת עשרות רבות של מדריכים, היא לבנות צוות של כששה מורים-מדריכים מבוגרים, בעלי ניסיון חינוכי עשיר, ולתת להם את הכלים להכשיר דור של מדריכים. ההכשרה תהיה תורנית וחינוכית. לשם כך נזמין מרצים תלמדי חכמים, אנשי ארכיאולוגיה, אנשי חינוך מהאקדמיה ומרצים אורחים מתחומים שונים.

* * *

'מטמוני ארץ' מאמינה שפיתוח ערוצי ההיסטוריה והארכיאולוגיה בחינוך התורני המוסדי, ייתן מענה חלקי למשברי המוטיבציה הגלויים והסמויים המתקיימים לדאבונונו בישיבות. עבודות מחקר שונות מצביעות על כך שההתמקדות היחידנית בחשיבה תורנית מופשטת, בחינוך התורני, מהווה אחד הגורמים המשמעותיים למשברים, אצל תלמידים שאינם מתוכנתים לסוג זה של חשיבה, ושל תלמידים שאינם עומדים בלחץ ההישגיות שנוצר בהצבת יעד אחד להערכה.

אנו תפלה, שחפץ ה' יצליח בידינו להעשיר את החינוך התורני ולהרחיבו על פני כל הספקטרום התורני, לכבוד התורה ולרווחת לומדיה והוגיה.

שיתופי פעולה:

- משרד ראש הממשלה, מר צבי האוזר יו"ר תוכנית תמ"ר,
- רשות העתיקות ומנהלה מר שוקה דורפמן,
- רשות הטבע והגנים,
- גורמים עירוניים מקומיים
- מרכזות טיולים בסמינרים לבנות.